

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ПрАТ «Вищий навчальний
заклад «Міжрегіональна Академія
управління персоналом»

Кирило МУРАВЙОВ

«26» жовтня 2025 р.



ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»**

Пирога Віктора Володимировича

**за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності
підприємств»**

ВИТЯГ

**з протоколу № 4 засідання міжкафедрального фахового семінару ПрАТ
«Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління
персоналом» від «22» жовтня 2025 року**

Присутні:

Головуючий міжкафедрального фахового семінару: Братусь Ганна
Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та
управління бізнесом.

Секретар міжкафедрального фахового семінару: Брюховецька Ірина
Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської та страхової справи.

Члени семінару:

Кришталь Галина Олександрівна, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Каліна Ірина Іванівна, доктор економічних наук, професор, заступник
директора ННІУЕБ;

Гончаренко Михайло Федорович, доктор економічних наук, професор, віце
президент МАУП;

Дмитренко Геннадій Анатолійович доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки бізнесу;

Дацій Олександр Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри економіки бізнесу;

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри управління бізнесу;

Червінська Любов Петрівна, доктор економічних наук, професор, професор
кафедри менеджменту;

Романова Лідія Василівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу;

Брюховецька Ірина Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Карбовська Любов Олександрівна, кандидат економічних наук, професор кафедри маркетингу;

Коваль Микола Іванович, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Козлова Алла Іванівна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, професор, заступник завідувача кафедри управління бізнесом;

Кривоберець Марина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри організації туристичної діяльності;

Мазур Юлія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, декан ННПУЕБ;

Несходовський Ілля Сергійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи.

Присутні на засіданні 16 осіб, із яких 8 докторів, 8 кандидатів наук. У тому числі за профілем поданої на розгляд дисертації: 2 особи, із яких 1 доктор та 1 кандидат наук.

Порядок денний:

1. Обговорення дисертаційної роботи Пирога Віктора Володимировича на тему: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств», поданої для попередньої експертизи на предмет її рекомендації до захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Дисертація виконана в ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Науковий керівник – Кришталь Г.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Рецензенти дисертації:

Мазур Юлія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, декан денної та заочної форм навчання ННПУЕБ;

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи.

СЛУХАЛИ:

Доповідь Пирога Віктора Володимировича за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Тема затверджена Вченою Радою ПрАТ «Вищий

навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» 28.05.2025 р. (протокол № 4).

Науковий керівник — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Доповідь здобувача:

Шановний голова! Шановні учасники поважного зібрання!

Вашій увазі пропонується дисертаційна робота на тему: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств», подана до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Дослідження виконано на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Актуальність теми. Інноваційний розвиток національної економіки є ключовим фактором забезпечення її конкурентоспроможності та стійкості в умовах сучасної глобалізації. Венчурні структури відіграють дуже важливу роль у цьому процесі, оскільки сприяють трансформації наукових досліджень та інноваційних ідей у комерційно успішні проекти, забезпечуючи при цьому фінансування та підтримку інноваційних стартапів та малих перспективних підприємств з високим потенціалом до зростання.

У країнах із розвиненою інноваційною економікою венчурні структури вже досить давно стали невід'ємною частиною національних інноваційних систем. Вони пройшли досить тривалий еволюційний шлях, заразом сформувавши повноцінні ефективні механізми взаємодії між науковими установами, підприємницьким сектором та інвесторами. Це сприяло створенню сприятливого середовища для розвитку високотехнологічних галузей та підвищенню конкурентоспроможності національних економік.

В Україні процес формування та розвитку венчурних структур перебуває все ще на початковому етапі. Попри наявність окремих елементів венчурної діяльності, таких як інноваційні підприємства та наукові парки, відсутність цілісної інституційної системи стримує активізацію інноваційних процесів. Недостатній рівень розвитку венчурного фінансування підприємств досить сильно обмежує можливості комерціалізації наукових розробок та впровадження новітніх технологій у виробництво.

Модернізація національної економіки України вимагає переходу до інноваційно-орієнтованої моделі розвитку. Це передбачає створення ефективної національної наукової та інноваційної системи, базовим елементом якої є механізми венчурного фінансування. Вони здатні забезпечити не тільки фінансування та й організаційну підтримку інноваційних проектів, сприяти розвитку високотехнологічних галузей та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки на міжнародному рівні.

Ефективне функціонування венчурних структур має значний вплив на економічний, соціальний та екологічний розвиток країни. На макрорівні це сприяє зростанню ВВП, створенню нових робочих місць, підвищенню рівня зайнятості та доходів населення. На мікрорівні венчурні структури стимулюють розвиток підприємництва, підтримують малий та середній бізнес, сприяють впровадженню інновацій та підвищенню ефективності виробництва. Крім того, венчурне фінансування може сприяти розвитку екологічно чистих технологій та «зеленої» економіки, що є важливим у контексті сталого розвитку та збереження навколишнього середовища.

В умовах глобальних викликів, таких як цифрова трансформація, зміна клімату та геополітична нестабільність, роль венчурних структур набуває особливого значення. Вони можуть стати каталізатором для впровадження проривних технологій, розвитку нових бізнес-моделей та адаптації економіки до нових реалій. Зокрема, венчурні інвестиції в сфері штучного інтелекту, інтернету речей, біотехнологій та відновлюваної енергетики можуть забезпечити Україні лідерські позиції в цих перспективних галузях.

Вагомий внесок у розвиток теоретичних засад, методичних підходів та практичних рекомендацій щодо сучасних підходів до розвитку венчурного фінансування інноваційних підприємств зробили такі науковці: Й. Шумпетер, П. Друкер, К. Фрімен, Г. Чесбро, П. Гомперс, Дж. Лернер, В. Салман, Т. Гелльман, Г.О. Кришталь, Г.І. Скиба, Г.А. Братусь, В.О. Терлецька, С.М. Халатур, О.Є. Кузьмін, С.В. Васильчак, Ю.В. Мазур, Н.В. Гребенник, Н.І. Кубрак, М.В. Дюба.

Незважаючи на значні наукові напрацювання у цій сфері, залишається недостатньо розробленим інструментарій, який би повною мірою враховував специфіку та потреби вітчизняних венчурних структур. Подальші дослідження мають бути спрямовані на створення концептуальних основ та практичних рекомендацій щодо заснування й результативного функціонування венчурних структур в Україні, беручи до уваги національні особливості та сучасні економічні умови, включаючи адаптацію міжнародного досвіду до місцевих реалій, удосконалення законодавчої бази, що стимулює інноваційну діяльність, а також формування сприятливого інвестиційного середовища для залучення приватного капіталу в інноваційні проекти.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», що реалізується за такою темою: «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населенням України як умова економічного та соціального розвитку суспільства» (державний реєстраційний номер: 0121U108233). Тематика дисертації безпосередньо пов'язана з пріоритетними напрямками цих науково-дослідних робіт та відображає окремі їх аспекти. Зокрема, вона стосується вдосконалення механізмів фінансування інноваційної діяльності, зокрема через інструменти венчурного інвестування, що відповідає загальній цілісній логіці наукових завдань, викладених у згаданих дослідженнях. Особистий внесок здобувача полягає у поглибленні науково-методичного підґрунтя визначення

змісту та структури венчурного фінансування, класифікації його основних форм і суб'єктів, а також у розробці пропозицій щодо інституційного зміцнення механізмів венчурної підтримки інноваційних підприємств в умовах сучасної трансформації економіки України.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад, розроблення методичних підходів та формування практичних рекомендацій щодо створення, функціонування й удосконалення механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств в умовах трансформаційної економіки України, з урахуванням потреб інноваційного розвитку та інституційної специфіки вітчизняного середовища.

Для досягнення поставленої мети у межах дисертаційного дослідження були визначені й надалі вирішені такі завдання:

- поглибити понятійно-категоріальний апарат дослідження у сфері венчурного фінансування інноваційної діяльності, зокрема конкретизувати зміст понять «венчурне фінансування», «інновація», «інноваційна діяльність підприємства» та встановити між ними внутрішньо обумовлені зв'язки;
- здійснити критичний аналіз наукових концепцій, що пояснюють сутність, структуру та функціональні характеристики механізмів венчурного фінансування, і на цій основі виявити проблемні зони в їхньому застосуванні у вітчизняній практиці;
- сформулювати концептуальні положення щодо елементного складу, функціонального наповнення та взаємозалежності складових механізму венчурного фінансування, які забезпечують ефективне залучення інвестицій в інноваційну діяльність підприємств;
- здійснити порівняльний аналіз зарубіжного досвіду організації венчурного фінансування інновацій та виявити можливості його адаптації до українських економічних умов;
- оцінити сучасний стан, динаміку, тенденції й структурні особливості розвитку венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні, враховуючи макроекономічні та секторальні чинники;
- виокремити та класифікувати основні бар'єри, ризики та інституційні дисфункції, які стримують повноцінне функціонування механізмів венчурного фінансування у сфері інноваційного підприємництва;
- сформулювати авторське бачення механізму венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, яке враховує принципи системності, адаптивності, результативності та стійкості;
- обґрунтувати методичні підходи до кількісного й якісного оцінювання ефективності функціонування механізму венчурного фінансування на рівні інноваційно-активних підприємств, із застосуванням релевантних аналітичних інструментів;
- розробити прикладні рекомендації щодо вдосконалення організаційно-економічного та нормативно-правового забезпечення функціонування механізмів венчурного фінансування в Україні, з урахуванням стратегічних пріоритетів інноваційного розвитку та вимог сталого економічного зростання.

Об'єкт дослідження – це фінансово-економічні відносини, що формуються у процесі забезпечення інноваційного розвитку підприємств в умовах трансформаційної економіки. У рамках цих відносин розглядається взаємодія суб'єктів підприємницької, інвестиційної та інституційної діяльності, які впливають на фінансування інноваційних процесів.

Предмет дослідження – це сукупність теоретичних, методичних та організаційно-практичних аспектів функціонування механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, включаючи їх структурні елементи, форми, принципи, інструменти та умови реалізації в сучасних економічних умовах України.

Методи дослідження. У дослідженні використано широку методологічну платформу, що охоплює загальнонаукові, спеціалізовані та прикладні методи пізнання, що забезпечили системне й послідовне розкриття наукової проблеми, пов'язаної з формуванням та функціонуванням механізмів та ризик орієнтованих моделей венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств в умовах трансформації економіки України.

У процесі виконання дослідження застосовано загальнонаукові методи, зокрема аналіз та синтез для обґрунтування структури об'єкта дослідження та виявлення внутрішніх зв'язків між елементами механізму венчурного фінансування; індукцію та дедукцію для формування логічного переходу від окремих емпіричних спостережень до узагальнень та навпаки; абстрагування та узагальнення для формування авторських визначень та категоріальних конструкцій.

Діалектичний метод пізнання було використано для розкриття взаємозалежностей між розвитком венчурного фінансування та змінами у структурі інноваційного середовища. Порівняльний аналіз став основним інструментом при дослідженні зарубіжного досвіду організації механізмів венчурного інвестування, а також при визначенні спільних та відмінних рис між різними типами венчурних структур та підходами до їх оцінювання.

Системний підхід було використано при дослідженні сукупності факторів, що впливають на ефективність механізмів венчурного фінансування, а також для побудови цілісної моделі функціонування зазначених механізмів у структурі національної інноваційної системи. Структурно-функціональний підхід дозволив охарактеризувати внутрішню організацію механізму венчурного фінансування, виявити ролі суб'єктів, механізми взаємодії та канали розподілу інвестиційних ресурсів.

У дослідженні активно застосовувалися елементи міждисциплінарного аналізу, зокрема економічного, управлінського та правового характеру, що дало змогу комплексно охопити всі складові його теми. Статистичний аналіз було залучено для оцінки динаміки розвитку ринку венчурного капіталу в Україні, визначення структури джерел фінансування інноваційних проєктів, а також встановлення взаємозв'язків між рівнем інноваційної активності підприємств та обсягами венчурного інвестування.

З метою побудови моделей ефективного функціонування механізмів венчурного фінансування застосовано елементи багатфакторного аналізу, що дозволило врахувати різноспрямовані впливи на результативність досліджуваних механізмів.

Також використано методи прогнозування для усунення можливих бар'єрів та адаптації відповідних сценаріїв розвитку інноваційної діяльності за умови активізації венчурного фінансування в окремих галузях економіки.

Методи графічного, табличного та логіко-структурного представлення використовувалися для наочного зображення результатів аналізу, побудови узагальнюючих схем та класифікацій, а також для ілюстрації моделей, що були розроблені в межах підготовки дисертації. Абстрактно-логічний підхід забезпечив цілісність наукового викладу, послідовність формування висновків та їх узагальнень.

Інформаційну базу дослідження сформували дані аналітичних платформ, звіти провідних венчурних фондів та інноваційних компаній, бази даних міжнародних організацій, результати наукових досліджень українських та зарубіжних учених, а також чинна нормативно-правова база України й прогресивні міжнародні регулятивні документи у сфері венчурного інвестування та інноваційної діяльності.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексному розв'язанні науково-прикладної проблеми формування ефективних механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств з урахуванням національної специфіки та сучасних викликів розвитку економіки України. Основні результати, що характеризують новизну дослідження, полягають у наступному:

удосконалено:

- інституційну архітектуру венчурного фінансування яка на відміну від існуючих охоплює органи державної влади, незалежні регулятори, венчурні фонди, акселератори, науково-дослідні установи та представників інноваційного бізнесу, що дає змогу забезпечити узгодженість їхніх дій у процесі формування та реалізації інноваційної політики, створює умови для ефективної взаємодії між державним та приватним секторами, сприяє зростанню прозорості ринку венчурного капіталу та підвищенню результативності інвестицій у високотехнологічні проекти;

- методичні засади оцінювання стартапів за ключовими критеріями (технологія або продукт, ринок, бізнес-модель, юридична структура, потенціал виходу, команда, репутаційний ризик), що на відміну від існуючих підходів передбачають застосування інструментів підтримки інноваційних проектів на різних етапах їх життєвого циклу;

- науковий підхід до здійснення дорожнього картування стратегічних змін у системі індикаторів венчурного фінансування, яка враховує галузеву та регіональну специфіку інноваційної діяльності та передбачає створення адаптивних моделей КРІ для різних сегментів ринку, їх регулярне оновлення відповідно до технологічних, ринкових та регуляторних змін;

- методичний інструментарій прогнозування рівня венчурного фінансування, що охоплює трендові, однофакторні, багатофакторні та сценарні моделі, що дозволяє забезпечити комплексність оцінки, виявити закономірності динаміки та визначити можливі траєкторії майбутнього розвитку венчурного ринку.

набуло подальшого розвитку:

- визначення поняття «венчурне фінансування інноваційної діяльності підприємств», яке ґрунтується на пайовому характері та високому ризику інвестицій, а й на беззаставності залученого капіталу, інтеграції управлінської,

технологічної та мережевої експертизи інвестора та чітко прописаному механізмі виходу. Такий підхід полягає у поєднанні міжнародних стандартів із національними реаліями, що дозволяє адаптувати модель до українського ринку, де доступ до традиційних боргових ресурсів обмежений, а ключову роль у комерціалізації інновацій відіграє саме інтелектуальна підтримка венчурного інвестора;

- комплексна система моніторингу результатів венчурного фінансування, яка на відміну від існуючих включає етап «оновлення системи», передбачає адаптацію індикаторів під конкретний проєкт або фонд, забезпечуючи зворотний зв'язок усього циклу та підвищуючи ефективність прийняття рішень, а також базується на принципах циклічності, адаптивності й багатофакторності аналізу, що сприяє зростанню інвестиційної привабливості національної інноваційної системи;

- науково-методичний підхід до визначення ключових пріоритетів адаптації системи венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, на відміну від існуючих, охоплює основні пріоритетні напрями трансформації інституційного, організаційного та фінансового забезпечення венчурного ринку, інструменти їх реалізації та очікувані фінансові результати для підвищення ефективності залучення капіталу в інноваційну діяльність підприємств та зміцнення конкурентоспроможності національної економіки;

- концепцію взаємодії учасників венчурної інфраструктури, що ґрунтується на мережевому принципі кооперації між державними структурами, венчурними фондами, корпоративними інвесторами, акселераторами, університетами та інноваційними підприємствами та включає інтеграційну модель партнерства з урахуванням стадій розвитку стартапів й функціональної ролі кожного суб'єкта, з метою підвищення ефективності передачі знань, скорочення трансакційних витрат та формування стійких каналів фінансування інноваційної діяльності.

Перейду до отриманих результатів дослідження.

На основі проведеного дослідження механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств отримані наступні результати:

1. Узагальнено теоретико-методологічні засади венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, що дало змогу конкретизувати понятійний апарат та визначити ключові характеристики цього процесу: високий рівень ризику, беззаставність капіталу, активна участь інвестора в управлінні, орієнтація на інноваційний продукт та чітко визначені механізми виходу з проєкту.

2. Систематизовано підходи до побудови економічної системи венчурного фінансування, виокремлено її рівні та внутрішні взаємозв'язки. Доведено, що ефективність такої системи визначається балансом між інституційними учасниками, доступністю джерел капіталу та дієвістю механізмів оцінки й моніторингу інвестиційних проєктів.

3. Розкрито методичні основи оцінювання інноваційних підприємств та стартапів, запропоновано комплексну систему графічної оцінки, яка враховує технологічний рівень, потенціал ринку, якість бізнес-моделі, команду та інституційні ризики. Такий підхід створює умови для об'єктивного визначення інвестиційної привабливості.

4. Проаналізовано джерела формування капіталу венчурних фондів і виявлено ключові проблеми розвитку національного ринку: недостатній рівень державної підтримки, обмеженість доступу до приватного капіталу, низький рівень інтеграції з міжнародними фінансовими структурами. Запропоновано напрями активізації залучення зовнішніх ресурсів через поєднання державних і приватних механізмів.

5. Досліджено тенденції розвитку інноваційної діяльності підприємств в Україні, що виявило дисбаланс між науковим потенціалом і практичною комерціалізацією результатів досліджень. Наголошено, що без розбудови інституційної інфраструктури, удосконалення правового поля та створення стимулів для інвесторів венчурне фінансування не виконає своєї стратегічної ролі.

6. Запропоновано систему індикаторів для оцінювання ефективності венчурного фінансування, що включає фінансові й нефінансові параметри: показники прибутковості, виживання стартапів, частку успішних екзитів, інноваційну результативність та соціально-економічний ефект. Наявність такої системи дозволяє забезпечити об'єктивний моніторинг та підвищує прозорість інвестиційних процесів.

7. Розроблено механізм інтеграції венчурного фінансування з процесами трансферу технологій, що базується на державно-приватному партнерстві, створенні спільних платформ, акселераторів і кластерів. Це забезпечує більш глибоке залучення інтелектуальних ресурсів інвесторів і прискорює комерціалізацію інновацій.

8. Виявлено бар'єри та ризики, які стримують розвиток венчурного ринку України: економічні, політичні, безпекові, інституційні та репутаційні. Сформовано класифікацію цих бар'єрів та визначено напрями їх подолання через розвиток системи гарантування інвестицій, удосконалення регуляторної бази й підвищення довіри до ринку.

9. Сформовано методологічний інструментарій прогнозування розвитку венчурного фінансування, який дає змогу оцінити потенційні межі розвитку ринку від найгіршого варіанту зі збереженням структурних ризиків до сценарію активного економічного зростання. Це створює аналітичну основу для визначення напрямів державної та інституційної політики у сфері підтримки інновацій.

10. Обґрунтовано необхідність запровадження комплексної системи моніторингу венчурного фінансування з принципами циклічності, адаптивності та багатофакторного аналізу. Особлива увага приділена етапу оновлення, що дозволяє враховувати накопичений досвід і адаптувати індикатори до конкретних проєктів.

11. Розроблено дорожню карту стратегічних змін у системі венчурного фінансування, яка враховує галузеву та регіональну специфіку інноваційної діяльності. Вона включає модернізацію інституційної архітектури, розвиток фінансової інфраструктури, розширення інструментів інвестування, цифровізацію управлінських процесів та стимулювання партнерських відносин.

12. Сформульовано практичні рекомендації для державної політики та діяльності венчурних фондів, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності українських інноваційних підприємств. Реалізація цих рекомендацій здатна забезпечити зростання обсягів інвестицій, активізувати інноваційну діяльність та створити передумови для сталого економічного розвитку.

Дисертацію виконано та обговорено на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом. Висновки та пропозиції дисертаційного дослідження опубліковано у наукових статтях.

Основні положення дисертаційної роботи доповідалися й одержали позитивну оцінку на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях: Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка у повоєнний період» (Київ, 1 листопада 2024 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка країни в умовах глобальних викликів: наукові підходи та практика реалізації» (Одеса, 6 вересня 2024 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи» (Запоріжжя, 11–12 жовтня 2024 р.) та Всеукраїнська науково-практична конференція «Реформування та стабілізація економіки в контексті міжнародного співробітництва» (м. Одеса, 25 жовтня 2024 р.).

Основні положення та результати дослідження висвітлено у 11 наукових працях загальним обсягом 5,12 друк. арк. (з яких особисто автору належать 4,51 друк. арк.), зокрема: 7 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б» (з них 6 одноосібно), у чотирьох матеріалах та тезах доповідей в збірниках праць всеукраїнських та міжнародних конференцій, які відображають основні наукові результати дисертації.

Результати дисертаційного дослідження застосовано в роботі інноваційних підприємств та підтверджено відповідними довідками про впровадження.

Доповідь завершено. Дякую за увагу!

ЗАПИТАННЯ:

Г.А. Братусь, д.е.н., професор (голова). *У дисертації Ви наголошуєте на специфіці венчурного капіталу як ключового ресурсу інноваційного розвитку. Яким чином у Вашій роботі показано, що венчурне фінансування не лише компенсує дефіцит капіталу, але й виконує функцію трансферу немонетарних ресурсів (знань, технологій, управлінського досвіду)?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

У дисертації обґрунтовано, що венчурний капітал відрізняється від традиційних форм фінансування не лише підвищеним ризиком, але й багатокomпонентністю внеску інвестора. Венчур виступає засобом трансферу технологій, адже інвестори часто забезпечують підприємство не лише фінансовим ресурсом, а й доступом до мережових контактів, управлінських практик та технологічних рішень. Це підтверджується моделлю ризик-орієнтованого фінансування, де немонетарні ресурси відіграють роль каталізатора інноваційного циклу. Таким чином, венчурне фінансування стає механізмом інтеграції фінансового й інтелектуального капіталу, що дозволяє підприємству підвищувати інноваційний потенціал навіть у нестабільних умовах.

А.І. Козлова, к.е.н., с.н.с., професор. *Яку роль у Вашій концепції венчурного фінансування відіграє трансфер технологій і чому Ви вважаєте його прихованим механізмом інвестування?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Трансфер технологій у моїй концепції розглядається не лише як обмін результатами наукових досліджень, а як повноцінний механізм венчурного інвестування, який дозволяє мінімізувати витрати на розробку та скоротити інноваційний цикл. Він є «прихованим», оскільки фактично забезпечує стартап ресурсами, а саме інтелектуальною власністю, ноу-хау, дослідницькими результатами, доступом до лабораторної інфраструктури без прямого грошового фінансування. Така форма інвестування підсилює взаємозв'язок між наукою та бізнесом, знижує ризики невдачі інноваційного проєкту та сприяє формуванню нових венчурних моделей співпраці.

О.І. Даций, д.е.н., професор. *Ви пропонуєте власну структурну побудову економічної системи венчурного фінансування. У чому полягає наукова новизна Вашого підходу порівняно з існуючими моделями екосистеми інновацій та які практичні результати дає така побудова?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

У дослідженні доведено, що більшість зарубіжних концепцій оперують терміном «стартап-екосистема», але залишають поза увагою фінансово-економічну логіку її функціонування. Моя новизна полягає у формуванні структурної моделі економічної системи венчурного фінансування, де акцент зроблено на взаємозв'язках між джерелами капіталу, інституційною інфраструктурою та механізмами виходу інвестора. Це дозволяє не лише описати процес фінансування інновацій, а й моделювати ефективність потоків венчурного капіталу. Практично це може бути використано як методичний інструментарій для державних органів та приватних інвесторів з метою прогнозування ефективності залучення капіталу й формування стратегій розвитку інноваційних підприємств в Україні.

Л.П. Червінська, д.е.н., професор. *У дисертації Ви розкриваєте інституційну архітектуру венчурного фінансування. Яким чином, на Вашу думку, взаємодія державних інституцій, приватних інвесторів та науково-дослідних організацій може забезпечити ефективне функціонування венчурного ринку України?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Ефективне функціонування венчурного ринку можливе лише за умови збалансованої взаємодії державних, приватних та наукових інституцій. Держава повинна формувати сприятливе правове та регуляторне середовище, забезпечувати податкові стимули та механізми зниження ризиків для інвесторів. Приватний сектор, у свою чергу, має виступати джерелом капіталу та підприємницької ініціативи, спрямованої на пошук перспективних стартапів та підтримку їх зростання. Науково-дослідні організації та університети забезпечують генерацію інноваційних ідей, які можуть бути трансформовані у комерційні проєкти через механізми трансферу технологій. Взаємодія цих елементів дозволяє створити замкнений цикл інноваційного розвитку, де наукові результати знаходять практичну реалізацію, інвестори отримують нові можливості для капіталізації, а держава довгострокові економічні ефекти. Саме в такій триєдиній моделі закладено основу формування сучасної економічної системи венчурного фінансування.

І.О. Брюховецька, к.е.н., доцент. *Які переваги має ризик-орієнтований підхід, запропонований у Вашій дисертації, для підвищення ефективності венчурного фінансування інноваційних підприємств?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Ризик-орієнтований підхід, на мою думку, є ключовим у контексті венчурного фінансування, оскільки саме високий рівень ризику відрізняє цей вид інвестування від традиційних форм капіталовкладень. Перевага такого підходу полягає в тому, що він дозволяє не лише ідентифікувати можливі загрози для інвестора на різних стадіях інноваційного циклу, але й інтегрувати їх оцінку в процес прийняття інвестиційних рішень. Це означає, що інвестор отримує можливість більш гнучко формувати портфель, оптимізувати співвідношення ризику і прибутковості, а також передбачати сценарії розвитку стартапу. Для підприємства ризик-орієнтований підхід сприяє підвищенню стійкості бізнес-моделі, дозволяє швидше адаптуватися до ринкових змін і забезпечує більшу привабливість для потенційних інвесторів. У підсумку, такий підхід не знижує ризики до нуля, але перетворює їх на керований інструмент, що дає змогу підвищити ефективність венчурного фінансування загалом.

Ю.В. Мазур, к.е.н., доцент. *У дослідженні Ви здійснили аналіз попиту на послуги медичного страхування. Як для моделі оцінки Ви визначили соціальний індекс? Як він впливає на споживчий попит?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Використання міжнародних індексів має, на мою думку, важливе прикладне значення, оскільки вони дозволяють не лише оцінити поточний стан інноваційної та інвестиційної привабливості України, але й співставити його із глобальними тенденціями. Такі індикатори, як Global Innovation Index, International Property Rights Index та Frontier Technologies Readiness Index, відображають ключові параметри інституційної та технологічної спроможності країни, рівень захисту прав інвесторів та готовність до впровадження проривних технологій. Для державної політики це означає можливість виявлення системних слабких місць та визначення напрямів для реформування: посилення правового захисту інтелектуальної власності, стимулювання трансферу технологій, підвищення інноваційної спроможності університетів та дослідницьких центрів. Використання цих індексів як орієнтирів дозволяє гармонізувати національну політику з міжнародними стандартами та підвищити довіру іноземних інвесторів до венчурного ринку України.

Л.О. Карбовська, к.е.н., професор. *Які стратегічні ефекти, на Вашу думку, може забезпечити впровадження запропонованих у дисертації механізмів венчурного фінансування для інноваційних підприємств в Україні у середньо- та довгостроковій перспективі?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Впровадження запропонованих механізмів, на мою думку, матиме багаторівневий ефект. У середньостроковій перспективі воно сприятиме зростанню кількості успішних стартапів, розширенню доступу підприємств до капіталу та зниженню інвестиційних ризиків завдяки більш чітким правилам гри та інституційній підтримці. Це дозволить забезпечити приплив приватних та інституційних інвестицій, а також зміцнити довіру іноземних партнерів. У довгостроковій перспективі очікується формування зрілого венчурного ринку з розвинуеною інфраструктурою, зростання кількості українських «єдинорогів»,

інтеграція національної інноваційної економіки у світові технологічні ланцюги. Крім того, це сприятиме створенню нових робочих місць, посиленню ролі інтелектуальної власності та формуванню інноваційної культури, що, у підсумку, зміцнить економічну безпеку та глобальну конкурентоспроможність України.

Г.І. Скиба. к.е.н., доцент. *У дисертації Ви досліджуєте стадії розвитку інноваційного підприємства у контексті венчурного фінансування. Яке значення, на Вашу думку, має правильна ідентифікація стадії розвитку стартапу для вибору механізму фінансування?*

Відповідь здобувача. Дякую за запитання.

Ідентифікація стадії розвитку інноваційного підприємства є визначальною, оскільки саме від неї залежить відповідність обраного механізму фінансування потребам та можливостям бізнесу. На початкових етапах (pre-seed, seed) ключову роль відіграє венчурний капітал та підтримка бізнес-ангелів, що дозволяє профінансувати розробку ідеї та перші прототипи. На стадіях масштабування та виходу на ринок актуальними стають венчурні фонди, корпоративні інвестиції, а також інструменти державної підтримки. Невірна ідентифікація стадії може призвести до дисбалансу між обсягами залученого фінансування та потребами стартапу, що створює додаткові ризики як для інвестора, так і для підприємства. Отже, правильна класифікація етапу розвитку виступає базовим орієнтиром для вибору адекватного механізму венчурного фінансування.

ОБГОВОРЕННЯ:

Г.І. Скиба к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (рецензент):

Шановні колеги!

Динамічні зміни світової економіки, швидкий розвиток технологій та посилення конкуренції на глобальних ринках обумовлюють необхідність пошуку нових механізмів фінансування інноваційної діяльності підприємств. В умовах нестабільності макроекономічного середовища та високих ризиків традиційні фінансові інструменти не завжди забезпечують достатню підтримку для розвитку інноваційних проєктів. У цьому контексті венчурне фінансування постає одним із ключових елементів стимулювання інноваційного підприємництва та підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що для України розвиток ефективних механізмів венчурного фінансування має стратегічне значення. Саме вони дозволяють забезпечити трансфер технологій, підтримку стартапів та масштабування бізнесу, сприяють інтеграції у світовий інноваційний простір. При цьому формування дієвої системи венчурного інвестування є складним завданням через наявність фінансових, інституційних та регуляторних бар'єрів, обмежену інфраструктуру ринку капіталу та недостатній рівень взаємодії науки й бізнесу.

Дослідження механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств дозволяє визначити ключові підходи до їх удосконалення, сформулювати рекомендації щодо зниження ризиків та підвищення ефективності інвестиційних процесів, а також обґрунтувати інструменти, які сприятимуть залученню

інвестицій у високотехнологічні сектори. Це створює наукове та практичне підґрунтя для підвищення інвестиційної привабливості українських підприємств, їх сталого розвитку та інтеграції у глобальну інноваційну економіку.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Слід звернути увагу на наукову новизну роботи. Автором удосконалено:

- інституційну архітектуру венчурного фінансування яка на відміну від існуючих охоплює органи державної влади, незалежні регулятори, венчурні фонди, акселератори, науково-дослідні установи та представників інноваційного бізнесу, що дає змогу забезпечити узгодженість їхніх дій у процесі формування та реалізації інноваційної політики, створює умови для ефективної взаємодії між державним та приватним секторами, сприяє зростанню прозорості ринку венчурного капіталу та підвищенню результативності інвестицій у високотехнологічні проєкти;

- методичні засади оцінювання стартапів за ключовими критеріями (технологія або продукт, ринок, бізнес-модель, юридична структура, потенціал виходу, команда, репутаційний ризик), що на відміну від існуючих підходів передбачають застосування інструментів підтримки інноваційних проєктів на різних етапах їх життєвого циклу;

- науковий підхід до здійснення дорожнього картування стратегічних змін у системі індикаторів венчурного фінансування, яка враховує галузеву та регіональну специфіку інноваційної діяльності та передбачає створення адаптивних моделей KPI для різних сегментів ринку, їх регулярне оновлення відповідно до технологічних, ринкових та регуляторних змін;

- методичний інструментарій прогнозування рівня венчурного фінансування, що охоплює трендові, однофакторні, багатофакторні та сценарні моделі, що дозволяє забезпечити комплексність оцінки, виявити закономірності динаміки та визначити можливі траєкторії майбутнього розвитку венчурного ринку.

Дістало подальшого розвитку:

- визначення поняття «венчурне фінансування інноваційної діяльності підприємств», яке ґрунтується на пайовому характері та високому ризику інвестицій, а й на беззаставності залученого капіталу, інтеграції управлінської, технологічної та мережевої експертизи інвестора та чітко прописаному механізмі виходу. Такий підхід полягає у поєднанні міжнародних стандартів із національними реаліями, що дозволяє адаптувати модель до українського ринку, де доступ до традиційних боргових ресурсів обмежений, а ключову роль у комерціалізації інновацій відіграє саме інтелектуальна підтримка венчурного інвестора;

- комплексна система моніторингу результатів венчурного фінансування, яка на відміну від існуючих включає етап «оновлення системи», передбачає адаптацію індикаторів під конкретний проєкт або фонд, забезпечуючи зворотний зв'язок усього циклу та підвищуючи ефективність прийняття рішень, а також базується на принципах циклічності, адаптивності й багатофакторності аналізу, що сприяє зростанню інвестиційної привабливості національної інноваційної системи;

- науково-методичний підхід до визначення ключових пріоритетів адаптації системи венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, на відміну від існуючих, охоплює основні пріоритетні напрями трансформації інституційного,

організаційного та фінансового забезпечення венчурного ринку, інструменти їх реалізації та очікувані фінансові результати для підвищення ефективності залучення капіталу в інноваційну діяльність підприємств та зміцнення конкурентоспроможності національної економіки;

– концепцію взаємодії учасників венчурної інфраструктури, що ґрунтується на мережевому принципі кооперації між державними структурами, венчурними фондами, корпоративними інвесторами, акселераторами, університетами та інноваційними підприємствами та включає інтеграційну модель партнерства з урахуванням стадій розвитку стартапів й функціональної ролі кожного суб'єкта, з метою підвищення ефективності передачі знань, скорочення трансакційних витрат та формування стійких каналів фінансування інноваційної діяльності.

У дисертаційній роботі сформульовані наукові положення є вірогідними, що забезпечується теоретико-методологічною обґрунтованістю застосованих підходів, а також використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, які дозволили отримати достовірні результати та обґрунтувати зроблені висновки.

Практичною цінністю дослідження автора можна вважати розробку та обґрунтування рекомендацій щодо застосування механізмів венчурного фінансування для інноваційних підприємств, а також запропонованої ризик-орієнтованої моделі оцінювання ефективності венчурних інвестицій, яка може бути використана у діяльності венчурних фондів, стартапів та органів державного управління.

Результати дисертаційного дослідження належним чином аргументовані з використанням загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

Структура роботи є змістовною, послідовною та збалансованою в частині виконання поставлених завдань, висвітлення дослідницьких ідей.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність у цілому

Дисертація Пирого Віктора Володимировича є самостійним та завершеним дослідженням, виконаним на належному науковому рівні, яка характеризується ґрунтовністю, високим рівнем теоретичного узагальнення, самостійністю наукового пошуку, творчим підходом до розв'язання наукових проблем.

Достовірність одержаних результатів підтверджується логікою проведення досліджень, яка структурно представлена в змісті дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Позитивно оцінюючи здобутки дисертанта, вважаємо за необхідне зазначити наступні дискусійні положення та зауваження до поданої дисертаційної роботи:

1. У дисертації автором обґрунтовано доцільність застосування ризик-орієнтованого підходу до організації венчурного фінансування інноваційних підприємств, що є безумовним позитивом. Водночас дискусійним видається питання достатньої глибини адаптації запропонованого підходу до умов функціонування різних категорій інноваційних підприємств.

2. Доцільним було б уточнити інструментарій практичного моніторингу ефективності застосування авторських механізмів венчурного фінансування. Детальніша характеристика критеріїв оцінки результативності дозволила б посилити прикладну цінність розроблених рекомендацій.

3. Дисертантом розроблено комплекс механізмів венчурного фінансування, що включає інституційні, фінансові та організаційні елементи. Проте, на нашу думку, доцільним було б розширити дослідження у напрямі забезпечення гнучкості та адаптивності запропонованих механізмів до різних моделей венчурного інвестування, а також до особливостей національного та міжнародного ринкового середовища.

Значення дослідження для науки та практики та напрями його використання.

Автору дисертаційного дослідження вдалося ґрунтовно розкрити стан та глибину розробленості проблематики венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, обґрунтувати актуальність обраної теми та її стратегічне значення для розвитку національної економіки. Отримані наукові положення, висновки та рекомендації відзначаються належним рівнем наукової новизни, практичної цінності та суспільної значущості.

Структура дисертаційної роботи є чіткою та логічною, що дозволяє послідовно розкрити теоретико-методологічні засади венчурного фінансування, сучасні тенденції розвитку цього процесу в Україні та світі.

Висновок. Дисертація є завершеною, самостійною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливу наукову проблему.

Актуальність теми, самостійність та завершеність здійсненого дослідження, наукова новизна та практична значущість одержаних результатів та опублікованих наукових праць да підстави зробити загальний висновок: дисертаційна робота Пирога Віктора Володимировича на тему «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), а її автор Пирог Віктор Володимирович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Ю.В. Мазур, к.е.н., доцент, декан денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (рецензент):

Шановні колеги!

У контексті глобальних трансформацій інноваційні підприємства стикаються з низкою суттєвих викликів: економічна нестабільність, зміна інвестиційного клімату, високий рівень ризиків, трансформація джерел фінансування, посилення міжнародної конкуренції та нові підходи до організації бізнес-процесів. У таких умовах традиційні фінансові інструменти не забезпечують достатнього доступу до капіталу, тоді як венчурне фінансування стає ключовим механізмом підтримки інноваційного розвитку та технологічного прориву.

Аналіз ефективності механізмів венчурного фінансування набуває особливої актуальності, оскільки від результативності цього процесу залежить не лише успіх окремих інноваційних проєктів, але й конкурентоспроможність національної економіки в цілому. Підприємства, які мають доступ до венчурного капіталу, здатні швидше адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури, знижувати ризики комерціалізації розробок, масштабувати інновації та виходити на міжнародні ринки з вищою доданою вартістю.

Розвиток венчурного фінансування має не лише економічне, а й суспільне значення. Він сприяє створенню робочих місць, розвитку людського капіталу, зростанню науково-дослідного потенціалу та формуванню довіри інвесторів до українського інноваційного середовища. Ефективні механізми венчурного інвестування створюють умови для інтеграції науки і бізнесу, активізації трансферу технологій та підвищення ролі України у глобальній інноваційній екосистемі.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Основні положення дисертації є науково обґрунтованими та належно аргументованими. Усі рекомендації автора відзначаються науковою коректністю та сформульовані на основі комплексного аналізу, що поєднує теоретичні узагальнення і практичні результати дослідження.

Висновки до розділів та узагальнені висновки дисертації є логічним підсумком виконаних завдань та містять елементи аналітичної оцінки, спрямованої на досягнення мети дослідження, що полягала у розробленні теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств.

У першому розділі дисертації автором розкрито теоретико-методологічні засади венчурного фінансування, уточнено понятійний апарат, систематизовано існуючі підходи та представлено власне бачення ролі венчурного капіталу в інноваційній економіці.

У другому розділі здійснено аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку венчурного фінансування в Україні, розглянуто динаміку основних показників інноваційної активності, проаналізовано інституційні та фінансові чинники, що впливають на розвиток венчурного ринку.

У третьому розділі окреслено напрями удосконалення механізмів венчурного фінансування, розроблено пропозиції щодо формування ризик-орієнтованого підходу, активізації трансферу технологій, диверсифікації джерел капіталу та удосконалення інституційно-нормативного середовища.

Структура дисертації є логічною та послідовною, матеріали розділів викладені відповідно до мети та поставлених завдань, а сформульовані висновки є прямим

результатом проведеного дослідження.

Викладене свідчить про високий науковий рівень дисертаційної роботи та достатню обґрунтованість наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, запропонованих автором.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексному розв'язанні науково-прикладної проблеми формування ефективних механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств з урахуванням національної специфіки та сучасних викликів розвитку економіки України. Основні результати, що характеризують новизну дослідження, полягають у наступному:

Удосконалено:

- інституційну архітектуру венчурного фінансування яка на відміну від існуючих охоплює органи державної влади, незалежні регулятори, венчурні фонди, акселератори, науково-дослідні установи та представників інноваційного бізнесу;
- методичні засади оцінювання стартапів за ключовими критеріями (технологія або продукт, ринок, бізнес-модель, юридична структура, потенціал виходу, команда, репутаційний ризик), що на відміну від існуючих підходів передбачають застосування інструментів підтримки інноваційних проєктів на різних етапах їх життєвого циклу;
- науковий підхід до здійснення дорожнього картування стратегічних змін у системі індикаторів венчурного фінансування;
- методичний інструментарій прогнозування рівня венчурного фінансування, що охоплює трендові, однофакторні, багатофакторні та сценарні моделі.

Набуло подальшого розвитку:

- визначення поняття «венчурне фінансування інноваційної діяльності підприємств»;
- комплексна система моніторингу результатів венчурного фінансування, яка на відміну від існуючих включає етап «оновлення системи», передбачає адаптацію індикаторів під конкретний проєкт або фонд, забезпечуючи зворотний зв'язок усього циклу та підвищуючи ефективність прийняття рішень;
- науково-методичний підхід до визначення ключових пріоритетів адаптації системи венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, на відміну від існуючих, охоплює основні пріоритетні напрями трансформації інституційного, організаційного та фінансового забезпечення венчурного ринку, інструменти їх реалізації та очікувані фінансові результати;
- концепцію взаємодії учасників венчурної інфраструктури, що ґрунтується на мережевому принципі кооперації між державними структурами, венчурними фондами, корпоративними інвесторами, акселераторами, університетами та інноваційними підприємствами.

Дисертація Пирога Віктора Володимировича за рівнем наукової новизни, змістом, логікою викладення матеріалу, проведеними узагальненнями, висновками та пропозиціями є самостійним і завершеним науковим дослідженням, яке містить вирішення актуальної наукової проблеми: обґрунтування та удосконалення механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств з метою підвищення їх інноваційної спроможності та інтеграції у глобальний інноваційний

простір.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність у цілому

Дисертація Пирога Віктора Володимировича є самостійним та завершеним науковим дослідженням, виконаним на належному науковому рівні. Робота відзначається ґрунтовністю, системністю викладу, високим рівнем теоретичного узагальнення, науковою самостійністю та творчим підходом до розв'язання актуальних проблем венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств. Достовірність отриманих результатів підтверджується логічною структурою дослідження та узгодженістю висновків із поставленими завданнями.

Основні результати дисертаційного дослідження відображені у 10 наукових публікаціях, серед яких: 6 одноосібних статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у співавторстві та 4 тези доповідей за матеріалами міжнародних та всеукраїнських конференцій. Сукупний обсяг публікацій становить 5,12 друкованих аркушів, з яких 4,51 друкованих аркуша належать особисто авторіві.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

1. У роботі обґрунтовано актуальність оцінювання ефективності інвестиційної політики підприємств, що справді є важливим у сучасних економічних умовах. Разом з тим, певної деталізації потребує опис механізмів практичної імплементації запропонованих принципів, оскільки на рівні окремих підприємств їх застосування може відрізнятися залежно від галузевої та організаційної специфіки.

2. Позитивною стороною дослідження є використання системного підходу до фінансово-економічної оцінки інвестицій із застосуванням сучасних аналітичних показників. Разом з тим, дискусійним залишається питання практичної апробації авторських рекомендацій в умовах інформаційної обмеженості та ринкової турбулентності, що може впливати на точність результатів інвестиційного аналізу.

3. Запропонований автором концептуальний інструментарій має потенціал подальшого вдосконалення, зокрема шляхом його адаптації до підприємств різних масштабів та форм власності. Це дозволило б розширити прикладне значення отриманих результатів та у свою чергу підвищити універсальність наукових розробок.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер та не знижують загальної наукової цінності та завершеності дисертаційного дослідження.

Значення дослідження для науки і практики та напрями його використання

Автор дисертаційної роботи ґрунтовно розкрив проблематику досліджуваної теми, переконливо обґрунтував вибір наукового напрямку та підтвердив її актуальність у сучасних умовах. Отримані результати вирізняються науковою новизною, оскільки містять положення, що розширюють існуючі уявлення про механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств та формують основу для подальших наукових досліджень у цій сфері.

Практичне значення роботи полягає в можливості застосування запропонованих автором підходів у процесі удосконалення організаційно-економічних механізмів венчурного інвестування, у діяльності інноваційних підприємств, венчурних фондів та державних інституцій, що формують політику підтримки інноваційного розвитку. Результати можуть бути використані при підготовці стратегічних програм розвитку, а також у навчальному процесі закладів

вищої освіти економічного профілю.

Структура та логіка викладення матеріалу забезпечують цілісність дослідження, а сформульовані рекомендації мають прикладний характер і здатні сприяти підвищенню ефективності інноваційної діяльності підприємств в Україні.

Висновок. Наукові результати проведеного дисертаційного дослідження Пирого Віктора Володимировича на тему «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» дали можливість авторові сформулювати обґрунтовані висновки та пропозиції як теоретичного, так і прикладного характеру. Представлена дисертація є завершеною науковою роботою у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що відзначається цілісністю, науковою новизною та практичною значущістю.

Отже, за актуальністю, ступенем наукової новизни обґрунтованістю наукових положень та практичною цінністю одержаних результатів, дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Пирого Віктора Володимировича за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), а її автор Пирог Віктор Володимирович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Г.О. Кришталь д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи (науковий керівник):

Шановні колеги!

Дисертація присвячена надзвичайно актуальній і водночас складній науковій проблематиці – обґрунтуванню теоретичних засад, розробленню методичних підходів та формуванню практичних рекомендацій щодо створення, функціонування й удосконалення механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств в умовах трансформаційної економіки України, з урахуванням потреб інноваційного розвитку та інституційної специфіки вітчизняного середовища.

Актуальність обраної теми зумовлена потребою у створенні дієвих фінансово-економічних інструментів, здатних забезпечити ефективне залучення інвестицій у високоризикові, але перспективні напрями розвитку бізнесу, що базуються на інноваціях, цифрових технологіях та знаннях.

Сучасні підприємства функціонують у динамічному середовищі, де науково-технологічний прогрес, цифровізація економіки та глобальна конкуренція формують нові умови ведення бізнесу. У таких умовах традиційні джерела фінансування часто виявляються недостатньо гнучкими й не відповідають потребам інноваційного розвитку. Це зумовлює необхідність активізації венчурного капіталу як одного з ключових механізмів фінансової підтримки підприємницьких ініціатив, стартапів та технологічних проєктів із високим потенціалом зростання.

Таким чином, дослідження механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств має важливе наукове й практичне значення, оскільки спрямоване на удосконалення інституційного середовища, підвищення ефективності фінансових потоків та формування стійких умов для розвитку інноваційної економіки в Україні.

Дисертантом вдало розкрито сутність та стан наукової проблеми, що досліджується, та обґрунтовано вибір і актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету, концепцію, гіпотезу, задачі, методологічну й теоретичну основи дослідження, методи дослідження, розкрито наукову новизну отриманих результатів, їх теоретичне і практичне значення та особистий внесок здобувача, наведено дані про впровадження та апробацію результатів дослідження на наукових конференціях та в публікаціях за темою дисертації.

Практичне значення отриманих результатів у дисертаційному дослідженні В.В. Пирога полягає у тому, що теоретичні положення, висновки, практичні рекомендації дисертації можуть бути використані в фінансуванні інноваційної діяльності підприємств.

Також, як науковий керівник, зазначаю, що здобувач дуже ретельно поставився до підготовки і написання дисертації. З великою відповідальністю усебічно дослідив таке складне питання, підготував апробації своїх висновків та пропозицій. Наукове дисертаційне дослідження охоплює широкий спектр проблем венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств.

Використання класичних методів наукових досліджень у поєднанні із застосуванням сучасних, запропонованих автором підходів до вирішення поставлених у дисертації завдань дали можливість йому переконливо обґрунтувати пропозиції щодо механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств.

У цілому, дисертація Пирога Віктора Володимировича є самостійним та завершеним дослідженням, виконаним на належному науковому рівні. Це дозволяє

вважати її вагомим внеском у розробку наукової проблеми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств. Дисертант розкрив тему, досяг поставленої мети й визначив у дослідженні завдання. Матеріали дослідження можуть бути використані як у теоретичній, так і практичній площині.

Під час роботи над дисертацією Пирог Віктор Володимирович проявив здатність до самовдосконалення, вміння самостійно ставити й вирішувати складні наукові та практичні проблеми, ефективно використовувати сучасну загальнонаукову та прикладну методологію досліджень, робити узагальнення та висновки. Що дозволило підготувати цілісну й логічно завершену роботу.

Підсумовуючи, варто наголосити, що дисертаційне дослідження має теоретичне та практичне значення.

Вважаю, що за науковим рівнем, глибиною вирішення наукового завдання, її практичним значенням дисертаційна робота Пирого Віктора Володимировича за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.).

УХВАЛИЛИ:

Дисертація Пирого В.В. за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» є самостійним, завершеним, цілісним науковим дослідженням, оформленим відповідно до встановлених вимог.

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Попри значну кількість праць, присвячених питанням фінансування інноваційної діяльності, аналіз сучасних наукових публікацій свідчить, що механізми венчурного фінансування залишаються недостатньо дослідженими в контексті їх ефективності, структурної взаємодії учасників й впливу на інноваційний розвиток підприємств. Недостатньо розробленими залишаються питання оцінювання результативності венчурних інвестицій, управління ризиками та узгодження інтересів інвесторів та стартапів в умовах трансформаційної економіки.

Актуальність теми зумовлена необхідністю формування сучасних підходів до розвитку венчурного фінансування в Україні, яке має стати ключовим інструментом підтримки інноваційного сектору, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та інтеграції у глобальний ринок технологічних інвестицій. Зростання ролі цифрової економіки, трансферу технологій і державно-приватного партнерства актуалізує потребу у створенні дієвих механізмів залучення венчурного капіталу до фінансування інноваційних підприємств.

Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичних планів наукових досліджень Міжрегіональної Академії управління персоналом за темою: «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населенням України як умова економічного та соціального розвитку суспільства» (номер державної реєстрації 0121U108233).

У межах цієї тематики автором проведено комплексне дослідження теоретичних і методичних аспектів функціонування венчурного фінансування, розроблено науково обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення механізмів залучення венчурного капіталу до інноваційної діяльності підприємств, а також сформовано концепцію розвитку венчурного ринку України, що базується на принципах адаптивності, системності та результативності.

Формулювання наукового завдання, нове розв'язання якого отримано в дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексному розв'язанні науково-прикладної проблеми формування ефективних механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств з урахуванням національної специфіки та сучасних викликів розвитку економіки України. Основні результати, що характеризують новизну дослідження, полягають у наступному:

удосконалено:

- інституційну архітектуру венчурного фінансування яка на відміну від існуючих охоплює органи державної влади, незалежні регулятори, венчурні фонди, акселератори, науково-дослідні установи та представників інноваційного бізнесу;

- методичні засади оцінювання стартапів за ключовими критеріями (технологія або продукт, ринок, бізнес-модель, юридична структура, потенціал виходу, команда, репутаційний ризик), що на відміну від існуючих підходів передбачають застосування інструментів підтримки інноваційних проєктів на різних етапах їх життєвого циклу;

- науковий підхід до здійснення дорожнього картування стратегічних змін у системі індикаторів венчурного фінансування, яка враховує галузеву та регіональну специфіку інноваційної діяльності та передбачає створення адаптивних моделей KPI для різних сегментів ринку, їх регулярне оновлення відповідно до технологічних, ринкових та регуляторних змін;

- методичний інструментарій прогнозування рівня венчурного фінансування, що охоплює трендові, однофакторні, багатофакторні та сценарні моделі, що дозволяє забезпечити комплексність оцінки, виявити закономірності динаміки та визначити можливі траєкторії майбутнього розвитку венчурного ринку.

Набуло подальшого розвитку:

- визначення поняття «венчурне фінансування інноваційної діяльності підприємств», яке ґрунтується на пайовому характері та високому ризику інвестицій, а й на беззаставності залученого капіталу, інтеграції управлінської, технологічної та мережевої експертизи інвестора та чітко прописаному механізмі виходу;

- комплексна система моніторингу результатів венчурного фінансування, яка на відміну від існуючих включає етап «оновлення системи», передбачає адаптацію індикаторів під конкретний проєкт або фонд, забезпечуючи зворотний зв'язок усього циклу та підвищуючи ефективність прийняття рішень, а також базується на принципах циклічності, адаптивності й багатofакторності аналізу, що сприяє зростанню інвестиційної привабливості національної інноваційної системи;

- науково-методичний підхід до визначення ключових пріоритетів адаптації системи венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, на відміну від існуючих, охоплює основні пріоритетні напрями трансформації інституційного, організаційного та фінансового забезпечення венчурного ринку, інструменти їх реалізації та очікувані фінансові результати;

- концепцію взаємодії учасників венчурної інфраструктури, що ґрунтується на мережевому принципі кооперації між державними структурами, венчурними фондами, корпоративними інвесторами, акселераторами, університетами та інноваційними підприємствами.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, що захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані автором, ґрунтуються на сучасних теоретико-методологічних засадах фінансової науки, системному узагальненні підходів провідних вітчизняних та зарубіжних учених, а також на використанні комплексу загальнонаукових й спеціальних методів дослідження.

Достовірність результатів забезпечується логічною послідовністю дослідження, застосуванням статистичних й порівняльних методів аналізу, перевіркою отриманих висновків на практичних прикладах функціонування інноваційно-активних підприємств. Використано значний обсяг фактичних даних, результати апробації на науково-практичних конференціях та підтвердження впровадження розробок у діяльність підприємств.

У цілому результати дисертаційного дослідження є науково обґрунтованими, доказовими та підтверджують достовірність висунутих автором положень та висновків.

Наукове значення роботи. Наукове значення дисертаційного дослідження полягає у розробленні теоретичних й методичних засад формування механізмів венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств, що розширює наукові уявлення про роль венчурного капіталу в інноваційній економіці. Отримані результати можуть бути використані для подальшого розвитку теорії фінансів, зокрема у напрямі дослідження інституційних, організаційних й методичних аспектів залучення венчурного капіталу до інноваційного сектору економіки.

Практичне значення та використання результатів роботи. Результати дисертаційного дослідження використано:

ТОВ «ВВХ» (довідка про впровадження від 29.08.2025 р. №43);

ТОВ «Авіс Бізнес Груп» (довідка про впровадження від 10.09.2025 р. №129);

ТОВ «Універсальні роботизовані системи» (довідка про впровадження від 15.09.2025 р. №17-д);

ТОВ МП «КАРАТ» (довідка про впровадження від 02.10.2025 р. №02-10/21);

ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональної Академії управління персоналом» (довідка про впровадження від 02.10.2025 р. №4071).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Дисертація Пирого Віктора Володимировича є самостійною науковою працею, в якій наведено теоретичні та методологічні положення та висновки, власні ідеї та розробки автора, що дають змогу вирішити поставлені завдання. Усі теоретичні напрацювання, практичні рекомендації, висновки та пропозиції, які отримані в ході дисертаційного дослідження, розроблені здобувачем самостійно.

Дисертацію виконано та обговорено на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом. Основні положення, одержані результати та висновки дисертаційної роботи були представлені здобувачем на засіданнях кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» й були оприлюднені на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях: Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка у повоєнний період» (Київ, 1 листопада 2024 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка країни в умовах глобальних викликів: наукові підходи та практика реалізації» (Одеса, 6 вересня 2024 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи» (Запоріжжя, 11–12 жовтня 2024 р.) та Всеукраїнська науково-практична конференція «Реформування та стабілізація економіки в контексті міжнародного співробітництва» (м. Одеса, 25 жовтня 2024 р.).

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковано у 11 наукових працях загальним обсягом 5,12 друк. арк. (з яких особисто автору належать 4,51 друк. арк.), зокрема: 7 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б» (з них 6 одноосібно), у чотирьох матеріалах та тезах доповідей в збірниках праць всеукраїнських та міжнародних конференцій.

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. О. І. Даций, В. В. Пирог, А. В. Осатюк. Розвиток вертикально інтегрованих структур за умов реалізації інноваційної агропродовольчої політики України. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2023. Вип. 2 (69). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. С. 7-13. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/69-1>.

2. Пирог В. Динамічні моделі організаційних інновацій. *Grail of science*. 2024. № 42. С. 58–60. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.02.08.2024.006>.

3. Пирог В. Інтеграція цифрових технологій у процеси організаційних інновацій. *Grail of science*. 2024. № 43. С. 39–42. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.06.09.2024.003>.

4. Pyroh V. Organizational innovations in response to sustainable development challenges: The role of transnational corporations. *Grail of science*. 2024. № 45. С. 91–99. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.01.11.2024.009>.

5. Пирог В. Венчурне фінансування інноваційної діяльності підприємств: переваги та недоліки впровадження в Україні в умовах війни. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2 (53). С. 574–578. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-81>.

6. Пирог В. Трансфер технологій як прихований механізм венчурного інвестування інноваційних стартапів. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-77>.

7. Pyroh V. Risk-oriented model of venture investment in innovative enterprises. *Business navigator*. 2025. No. 3(80). URL: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-81>.

8. Пирог В. В. Фінансові аспекти впровадження організаційних інновацій для стійкості корпорацій у процесі відбудови. *Економіка у воєнний період*: матеріали Всеукр. науково-практ. конф., м. Київ, 1 листоп. 2024 р. Львів-Торунь, 2024. С. 69–73. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-432-3-15>.

9. Пирог В. В. Організаційні інновації в корпораціях в умовах глобальних викликів: економічні аспекти. *Економіка країни в умовах глобальних викликів: наукові підходи та практика реалізації*: матеріали Всеукр. науково-практ. конф., м. Одеса, 6 верес. 2024 р. Львів-Торунь, 2024. С. 60–62. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-415-6-13>.

10. Пирог В. В. Роль організаційних інновацій у сучасному стані та розвитку фінансово-економічної системи. *Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції*: матеріали доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Запоріжжя, 11–12 жовт. 2024 р. Львів-Торунь, 2024. С. 50–53. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-426-2-10>.

11. Пирог В. В. Міжнародне партнерство як каталізатор розвитку організаційних інновацій в корпораціях. *Реформування та стабілізація економіки в контексті міжнародного співробітництва*: матеріали Всеукр. науково-практ. конф., м. Одеса, 25 жовт. 2024 р. Львів-Торунь, 2024. С. 40–42. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-431-6-9>.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно, кваліфіковано, у відповідності до вимог академічного стилю. Виклад матеріалу відзначається логічністю, науковою послідовністю та термінологічною точністю. Мова праці є чіткою, коректною та зрозумілою, що забезпечує доступність сприйняття основних положень, висновків та практичних рекомендацій.

Характеристика особистості здобувача. Пирог Віктор Володимирович зарекомендував себе як відповідальний, вимогливий до якості наукової роботи та послідовний у досягненні поставлених цілей здобувач. Володіє системним економічним мисленням, глибокими знаннями з фінансової теорії та вмінням застосовувати сучасні методи аналізу для вирішення складних наукових проблем. У процесі дослідження проявив аналітичну зрілість, здатність формулювати власні наукові позиції та аргументовано відстоювати результати. Virізняється академічною доброчесністю, високою працездатністю, відповідальністю та

професійною етикою. Успішно виконав освітньо-наукову програму за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і підтвердив рівень підготовки, що відповідає вимогам до здобувача ступеня доктора філософії.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ЩОДО ДИСЕРТАЦІЇ:

1. За науковою новизною, теоретичним та практичним значення результатів дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Пирога Віктора Володимировича за темою: «Механізми венчурного фінансування інноваційної діяльності підприємств» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.).

2. Порушити клопотання перед Вчено радою ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» про утворення спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, з метою присудження зазначеного ступеня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у складі:

Братусь Ганна Анатоліївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління бізнесом, ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» – голова разової спеціалізованої вченої ради;

Скиба Ганна Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи. Міжрегіональна Академія управління персоналом – рецензент;

Мазур Юлія Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, декан денної та заочної форми навчання Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» – рецензент;

Васильчак Світлана Василівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та цифрового бізнесу. Державний університет економіки та технологій – офіційний опонент;

Халатур Світлана Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Дніпровський державний аграрно-економічний університет – офіційний опонент.

Результати голосування присутніх на засіданні докторів наук та кандидатів наук: – всього: «за» – 15, «проти» – немає, «утрималося» – 1; у тому числі за профілем поданої на розгляд дисертації: «за» – 2, в тому числі 1 доктор та 1 кандидат наук.

Головуючий міжкафедрального
фахового семінару, д.е.н., професор



Ганна Братусь

Секретар міжкафедрального
фахового семінару, доцент кафедри
управління бізнесом, к.е.н., доцент



Ірина Брюховецька